

Vóór den slag.

De 11de Juli van het jaar O. H. 1302 brak aan...

Om vier ure 's morgens zagen de Vlaamsche schildwachten brandende fakkels door de lucht zweven. 't Waren seinen van Jean de Lens, de kasteelbevelhebber, aan Robrecht van Artois. De fakkels werden in de richting van de Groeninghe-abdij geworpen, om aan te duiden, dat de Franschen slechts langs daar de sterkte aanvallen konden.

Robrecht van Artois vertoefde nog in zijne kostbare tent. De overste van 's konings troepen had weinig of niet geslapen. 't Gekras eener bende raven was zeer hinderlijk geweest. Sombere gestemd stond de edelman van zijn legerstede op. Toch streelde hij de getemde wolvin, welke hem schier nooit verliet. Het beest, dat immer zacht was, sprong nu woedend zijn meester naar de keel om hem te verscheuren en slechts na veel moeite kon Artois het dier afweren. Onder het kleeden voer hij grommend tegen zijn page uit. Eindelijk trad de opperbevelhebber buiten. Men bracht zijn paard, zijn trouwen Morel, voor. Het fier ros struikelde drie maal voor het in draf was.¹⁾ En toen Robrecht van Artois de vergadering der krijgsoversten bereikte, was zijne stemming nog bitterder.

Een der heeren stelde voor de Vlamingen door de boogschutters te laten bestoken, zonder een geregelden strijd aan te gaan. Onze vijanden zullen dan vermoeid worden en door de afmatting en den honger gedwongen zijn de gunstige stellingen, welke ze ingenomen hebben, te verlaten. Dan zal het voor onze ruitery eene lichte taak zijn de uitgeputte Vlamingen te

1) Al deze bijzonderheden worden door de geschiedschrijvers van dien tijd meegedeeld en natuurlijk als slechte voortekens aanzien.

verdelgen. Een ander ried den slag tot den volgenden dag uit te stellen. Niets dooft de geestdrift meer dan onzeker wachten, zei hij.

— Die gemeene wapenknechten zijn het niet waard, dat wij over hen zulke lange besprekingen houden ! riep Artois verachtelijk uit. Wij zijn te paard, zij te voet. Honderd ruiters wegen immers gemakkelijk op tegen duizend zulke strijders.

Raoul de Nesle wees op de moeilijkheden welke het terrein aanbood. Immers beken en grachten doorsneden het Groeningheveld, zooals de vlakke heette. Al die watergangen maakten den bodem drassig en vochtig. Vooral voor de ruitery was dit hinderlijk.

— Uw raad voldoet mij niet ! snauwde Robrecht den hoogen edelman toe.

Ach ! met Artois kon men hedenmorgen moeilijk onderhandelen. De opperbevelhebber verkeerde niet in eene geschikte stemming om een veldslag te leiden. Had de neef des konings er wellicht een voorgevoel van, dat zijn leven wreed afgesneden zou worden ?

*
* *

Rond zes uur schaarden de Vlamingen zich in slagorde. Zwijgend nam iedere afdeeling de aangewezen plaats in. Elk gelaat stond ernstig... maar elk hart ook klopte van geestdrift.

Heden moest Vlaanderen vrijgevochten worden !

Verheven doel ! Vlaanderen vrij... vrij van Leliaartsverdrukking... vrij van tirannie... vrij om zich te ontwikkelen, om welvarender te worden... vrij, om het lot der minderen te verbeteren.

Vrij ! stormde het in ieder gemoed... Vrij ! klonk het alom. En 't scheen Breydel en De Coninc of de grijze dichter van Damme daar in zijne indrukwekkende gestalte over den Groeninghekouter waarde... of hij voor hen verscheen en hen toeriep : Vrij !

Ja, Vlaanderen moest vrij gevochten worden !

Gwyde van Namen en Willem van Gulik reden voor de laatste maal langs het leger.

— Dappere en moedige lieden ! spraken ze, strijdt hardnekkig voor uwe vrouwen en kinderen, voor de keuren en voorrechten van uw vaderland. De nederlaag is de verdelging uwer nabestaanden. Schenkt geen genade, maar doodt alles ! Moest een der onzen vluchten of achteruitdeinzen, zich bukken om buit te verzamelen, dat hij onmiddellijk sterve ! Slaat naar den kop der paarden... een gevallen ros... een verloren ruiter. Al onze hoop is op God gevestigd. Hij zal ons in deze rechtvaardige zaak helpen. Sluit de rangen, weerstaat den schok der ruitery en de overwinning is ons.

De oversten stegen af. Een priester droeg voor het leger het misoffer op. De aanvoerders gingen ter Communie. Ieder strijder knielde... en als één man bracht 't gansche Vlaamsche heir een deeltje der heilige aarde aan de lippen... der aarde van Vlaanderen, waarvoor de fiere Klauwaarts hun bloed veil hadden. 't Was een aangrijpend oogenblik... Zwijgend zwoer men den eed, te winnen of te sterven.

Dan traden eenige burgers uit de rangen, waaronder De Coninc en Breydel.¹⁾ De poorters werden tot ridder geslagen. En toen barstte 't gejuich los. Die daad getuigde, dat voortaan niet geboorte alleen, maar vooral verdienste iemand verhief. 't Was of Maerlants woord hier bekrachtigd werd.

1) Van Breydel wordt zulks betwist.

A. HANS

GROENINGHE

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS

TWEEDE DRUK

*« Gij zult uw vaderland beminnen,
en zijn taal en zijn roem, »*

(H. CONSCIENCE.)

L. OPDEBEEK, -- UITGEVER -- ANTWERPEN